

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an — — — — — 40 Lei.
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei.

Apare odată în săptămână:
DUMINECA.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:
Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și județ Nr. 266.

Cimitirele noastre.

Omul de lume caută plăceri în petreceri de tot felul, crezând, că în aceste zace toată fericirea de pe pământ, în mâncare și în beutură și 'n desmerdări trecătoare. Nici o cugetare mai serioasă nu-i frământă creierii lui. Nici o învățătură bună nu vrea să asculte, ci își bate joc de cel ce îl face luător de samă, că toate sunt trecătoare și altul este scopul omului în această viață.

Cu totul altcum cugetă însă omul cuminte, care nu are plăcerile ca scop, ci consideră viața numai ca o trecere și o pregătire la o stare mai fericită în altă lume. Deacea omul cugetător și cuminte nu trece nepăsător pe lângă locul, în care zac osemintele celor adormiți părinți și frații noștri, ci toate mormintele și crucile pe cari le vede au o puternică înrăurire asupra inimei și asupra sufletului său.

Mormintele noi, sau cele vechi, așezate îi aduc aminte de atâtea surori și frați, trecuți la cele vecinice, cari odinioară au fost mai aproape sau în strânsă legătură cu noi în viață.

Creștinul, care nu-i obicinuit, să treacă cu vederea obiectele ce-l înconjoară și care este datat, să cugete, să convinge, la vederea mormintelor, despre deșertăciunea lucrurilor și bunurilor pământestii, nu-și leagă inima prea mult de ele, nici nu le dă atâtea însemnătate. El vede, că tot asemenea zace în mormânt, celce a purtat coroană și sceptru și a stăpânit popoarele, ca și cel din urmă sărac și cerșitor, care-și târăște zilele de azi pe mâne zdrențos și bolnav.

Intr'un mormânt zace un om mândru, înaintea căruia o mulțime își încovăia spina, iară el privea pe toți cu dispreț, ca și când ei nu ar fi fost tot oameni asemenea lui. Aci zace fără nici o putere, fără nici o trecere. Acela care odată tremura înaintea lui, acum trece pe lângă mormântul aceluia râzând și disprețuindu-l.

Colea zace iară un om, care căuta în viața lui numai după averi, de nu se mai sătura. Din toate aceste vedem, cu ce a mai

rămas? Nici aurul nici pietrile scumpe nu le-a putut lua cu el și nu mai sunt ale lui, căci nu le mai poate folosi.

Altă glie acopere o frumsețe rară. Odinioară femeea aceea a încântat pe toți în viață. A fost încunjurată, ca o floare de multe albine și fluturi, și acuma, ce este ea? Ceace zice psalmistul „țărănă și oase goale“.

Privirea și cugetarea asupra mormintelor, ne stârnește lacrimi de durere, de mulțămăie sau de părere de rău.

Un moșneag deplânge pe fiul său, care a fost toată nădejdea lui de mâne și razimul bătrânețelor sale. O mamă deplânge pe unica ei fică, odorul ei cel mai de preț. Copii varsă lacrimi pentru pierderea părinților lor la mormânt. Sunt lacrimi de durere. Pe un prieten bun, dacă l-am pierdut, vărsăm pe mormântul lui lacrimi, fiindcă ne amintim de binefacerile lui de ajutorul lui și zilele plăcute petrecute împreună.

Când privește un soț mormântul soției sale, care i-a fost tovarășe adevărată, și i-a șters cu mâna-i delicată sudoarea ostanelilor sale și i-a îmbujorat iară fruntea întunecată de griji, cum ar putea să nu verse lacrimi, amintindu-și de viața lor casnică.

Sau, cum poate să nu ingenunche o văduvă la mormântul bărbatului, care a lucrat ziua și noaptea pentru susținerea ei și a copiilor? Dacă orfanii să apropie de mormântul părinților, cari i-au crescut și îngrijit, cum să nu se sfășia inima lor de durere și cum să nu se ude obrazul lor cu lacrimi de recunoștință!

Mormintele ne storc și lacrimi de regret. Omul numai atunci începe a prețui pe cineva dacă nu-l mai are. Un bărbat, care nu a trăit în bună înțelegere cu nevastă-sa, fiindcă îi găsea mereu cusururi și el nu vedea bârna în ochiul său, dară pretindea dela nevastă, să fie fără greșală și fără slăbiciuni, uita-se înse, că el n-a luat de soție un înger, ci numai o femeie, și toate însușirile ei bune le trecuse cu vederea. Acuma dupăce a pierdut-o, începe a o prețui și recunoaște, că a fost bună, și el a

tradat-o neomeneste. Din genele lui se rostogolesc pe obraz lacrimi de părere de rău pentru purtarea sa.

Un copil ușuratic, care abia a putut aștepta moartea părinților, ca el să poată moșteni averea și să-și împlinească toate gusturile, abia acuma după ce i-a pierdut, înțelege, cât de rău este fără părinți și fără sprijin; începe a lacrima la mormântul părinților săi regretând, că s-a purtat cu ei atât de rău.

Cimitirul și amintirea morților ne trezesc sentimentele pioase și ne îndeamnă, să venim în ajutorul morților cu rugăciuni și cu milostenii. După cum să zice în cartea Macaveilor (17, 46) „Este o sfântă gândire, a ne ruga pentru cei morți, ca să se mântuiască de păcatele lor“. Dacă sunt ei în locașul dreptilor, atunci nu mai au lipsă de ajutorul nostru. Dacă s’au mutat, nepocăiți și neîndreptați, la cele vecinice, atunci avem datoria, să ne rugăm lui D-zeu pentru sufletele lor.

Dacă cimitirele ne trezesc sentimente atât de pioase și atât de nobile, trebuie să le dăm o mai mare importanță. Să ne ținem de sfânta datorie a le îngriji mai cu dinadinsul.

La noi sunt cimitirele părăsite. Crucile rupte și căzute. Mormintele așezate fără nici o rânduială, fără cărări, fără flori, fără îngrijire. Pe locul acesta de sfântă amintire, unde dorm părinții noștri, cresc burueni și pasc vitele și rămă porcii vecinilor.

Să zice, că țaranul este evlavios. Așa va fi. Inse îi lipsește simțul de respect și de sfințenie față de cimitir. La sate preotul nu-i atrage în deajuns atenția asupra înfrumșetării cimitirului și nu premerge cu exemplu. La înmormântări se calcă pe morminte fără nici un scrupul, îmbulzându-se fiecare să vadă mai aproape, Cimitirul trebuie să fie bine închis.

Nu este de recomandat, să fie plantat cu pomi roditori. Deoarece toți copiii satului să cred îndreptățiți a culege poamele și a rupe crengile, ca în grădina nimănui, Abstrăgând dela asta, *nu se cade, să mâncăm fructe crescute din sucupământului* îngreșat cu osemintele fraților noștri.

Să se planteze deci cimitirele numai cu arbori și flori. Locașul acesta de odihnă să fie îngrijit așa, ca să ne miște inimile și să ne nobilizeze sufletul. Acesta nu o produce îngrămădirea de cruci fără nici un rost, unele lungi altele scurte, nici măcăcinii și socul, ce crește sălbatic pe morminte, ci o grădină cu mormintele săpate șir, cu cărări frumoase printre ele cu arbori pe delături, cu cruci simetrice și cu flori împodobite.

La orașe ar trebui cimitirul să aibă și o bisericuță, unde să se facă slujba la înmormântări în timp de iarnă și în timp ploios. Prin aceasta s-ar cruța multora sănătatea și hainele. La sate cimitirele sunt de regulă în jurul bisericii, unde poporul se poate adăposti de vremea rea.

Hociotă, protopop militar.

Conscrierea venitelor preoțești

Noua salarizare a personalului bisericesc se are a-l face din nou. Ordinele de conscriere avere a-l face din nou. Ordinele de conscrierea venitelor preoțești din comune s’au dat deja. Conscrierea pe comune a venitelor trebuia să și fie terminată până la 1 August. Dar conscrierea aceasta în cele mai multe locuri nici nu s’a inițiat încă. Urmările acestei stări nu pot fi decât rele. Una din două: s’au nu primim salare, sau dacă le primim, salarele vor fi statorite în baza unor fastuni ce se dau la repezeală, și deci vor fi defectuoase și nu vor ocroti din destul interesele materiale ale preoțimei.

Șirile mele au de scop a netezi asperitățile. De aceea cererea primă o adresez D-lui Ministru al Cultelor, rugându-l a nu refuza fasiunile ce se dau de preoțime după expirarea termenului de 1 August. Cerearea e justă și sper, că D-l Ministru — precumpănind pedecile ce s’au ivit în calea executării ordinului ministerial — nu va pune în aplicare amenințarea cu detragerea salarelor nouă dela preoții ce nu au dat fasiuni la timp.

În al doilea rând vreau a orienta și preoții în unele puncte, ca să nu le scape din vedere când cu darea fasiunilor, tocmai momentele cele mai însemnate cari ar avea de urmare prescurtarea lor în salarele preoțești.

Din instrucția ministerială se vede că pe lângă conscrierea venitelor se admit și unele spese, cari se vor detrage din venite, spre a da apoi baza de întregire a salarelor. Momentul acesta este foarte hotărîtor și nu-l pot din destul accentua, ca să nu fie scăpat din vedere.

Intâi venitele! Venitele din pământuri vor da de lucru preoților de la șes, cari au primit din exproprierea pământuri. Muntenii peste această vor trece ușor. Și unii și alții, încât dispun de venite din pământuri, vor procura la timp dovezile, ca înaintea comisiunii de conscriere să se poată prezenta bine pregătiți: O deosebită grijă merită fasionarea venitelor ce se primesc de la biserică și credincioși parte în natură și parte în bani. Asupra acestora preoți de cu vreme să-și facă tablourile prescrise, ca să le poată prezenta comisiunii, spre verificare și accludere la procesul verbal. Tablourile se compun după titlii venitelor și se la de

bază media celor 5 ani din urmă. Datele din tablou să fie reale. La trebuință se vor dovedi cu matriculele decisele corporațiilor bisericești, cu uzul, cu însemnările anuale ale preoților, ba și cu martori — dacă va fi necesară ascultarea aceloră.

Spesele: Rubricile de spese sunt mai ușor de umplut, întrucât preotul are totdeauna la mână prescrierile de dări cu cari sunt a se justifica dările.

Numai acele dări sunt a se detrage din venite, cari să plătesc în comună, pentru că dările pentru partea ce se primește dela stat a salarelor, se detrag anticipativ și nici nu se știe înainte suma lor, pentru că nici salarele cele nouă nu sunt fixate încă. Nu e ușor de a întregi însă rubrica „Contribuții la fondul de pensii“.

Pentru că nici un preot nu știe încă cât va plăti la fondul cel nou de pensii. Aci ar fi fost necesară o orientare. In lipsa acesteia, cred a nu greși, îndemnând preoții a înscrie în rubrica aceasta cele 10 la sută ce le plătesc după salarele de cari beneficiază de prezent.

La cheltueli este încă o rubrică, la părere neclară dar care preoților din Munți le spune foarte mult. Înțeleg rubrica 8 cu titlul: „*Cheltueli de transport*“. Ce sunt aceste? Nu sunt alta, decât relutul de cal ce noi muntenii de atâta vreme îl pretindem ca adaus la salarele noastre preoțești. Dl. Ministru admite astfel de relut, dar cu reserve că cheltuelile să le aprobe dânsul ulterior, și apoi cu condiție, ca cringurile și prediile (cătune) ce le are cutare parohie de Munte, să aibă o rază ce trece peste 5 kilometrii de la centru. In baza aceasta, părerea mea este, ca fiecare preot de munte care are parohie împraștiată cu cătune ce trec preste 5 km., să facă cerere către Dl. Ministru al Cultelor, de ai vota cheltuelile necesare. Cererea motivată și verificată și de comisia locală, să se acludă la acte, ca Ministerul să se poată pronunța și asupra aceleia, deodată cu verificarea fasiunilor.

Alte rubrici se vor putea întregi mai fără multă bătae de cap. Se fac însă și aci atenți preoții a estrada date exacte atât în ce privește persoana lor, cât și a celuilalt personal bisericesc (cantori, crâsnici, capelani ect.) care încă se cuprinde în fasiuni. Și deosebit se fac atenți preoții să redea exact prestațiunile de până acum a enoriașilor pentru personalul bisericesc și instituțiile ce le susține biserica.

Ce privește parohiile vacante, pe cari instrucția ministerială nu le accentuiază în special, pentru acestea fasiunile se fac din partea administratorilor parohiali, socotind diferite taxe, unde nu se știe precis după modelul parohiilor de clasa a treia.

Cererile de relut de cal pentru aceste parohii le subscriu administratorii parohiali, dar cu valoare numai pentru parohii titulari ce vor ocupa la timpul său parohiile vacante.

„Renașterea“.

Vasile Gan, protopop.

Programul comemorării lui Avram Iancu

în zilele de 28, 30, 31 Aug. 1 și 2 Sept. n. 1924.

Se împlinesc acum o sută de ani dela nașterea lui Avram Iancu, bărbatul, care a organizat și a condus cu incomparabilă glorie revoluția noastră națională din anii 1848—1849.

Faptul acesta oferă națiunii române prilejul să-și manifeste gratitueinea față de eroul neînvins al sbuciumărilor pentru libertatea națională, legendarul „Crai al Munților“, care de două ori a murit, grăbind învlerea neamului nostru.

In temeiul hotărîrii din 28 Septemvrie 1923 Nr. 526 a comitetului său central, „Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român“ (Astra) din Sibiu, sub înaltul patronaj al Majestății Sale Regelui și cu largul concurs al guvernului țării, aranjează această centenară comemorare în regiunea istorică, unde s'a petrecut revoluțiunea victorioasă și vieața prea dureroasă de apoi a lui Avram Iancu, la Baia-de-Criș (locul morții), la Țebea (mormântul lui Iancu), pe muntele Găina, în preajma căruia trăește neamul viteaz al Moșilor, la Vidra-de-sus (casa de naștere a lui Iancu), la Câmpeni, centrul revoluțiunii și la Cluj, capitala Ardealului și orașul, unde se va ridică cea dintâi statuie a gloriosului erou.

Programul acestor serbări este următorul:

Ziua I: Joi, în 28 August, Adormirea Născătoarei de Dumnezeu (Sfta Maria).

In toate bisericile ortodoxe și unite române din România întreagă se oficiază parastas pentru odihna sufletului răposatului în Domnul Avram Iancu. Se vor rosti atunci pretutindeni cuvântări potrivite și se vor aranjă festivale creștinești întru pomenirea eroului nostru național.

Ziua a II-a: Sâmbătă, în 30 August.

La Baia-de-Criș și Țebea.

1. Ora 13:10. Sosirea la Baia-de-Criș și primirea aci a Comitetului central al Asociațiunii.

2. Ora 14. Masă comună.

3. Ora 17. Comitetul central al Asociațiunii vizitează mormintele dela Țebea și încununează aci mormântul lui Avram Iancu, al prefectului Ioan Buteanu, al tribunului Simion Groza și ale eroilor căzuți în războiul cu Ungurii la 1919, cari au fost înhumați acum în zilele din urmă în preajma mormântului lui Avram Iancu. Discurs comemorativ de către delegatul Asociațiunii.

4. Ora 20. Conferință despre Avram Iancu în sala mare a hotelului dela Baia-de-Criș. Cină comună a oaspeților sosiți.

Ziua a III-a: Duminică, în 31 August.**a) La Baia-de-Criș.**

1. Ora 8—9 dimineața: Desvălirea bustului lui Avram Iancu și a plăcii comemorative dela casa, unde a murit, în prezența Ministrului cultelor și artelor și a Prezidentului Asociațiunii.

2. Ora 9¹/₂: Primirea la gara din Baia-de-Criș a Suveranului și a Familiei Regale.

b) La Țebea.

1. Ora 10¹/₂—12. Serviciul divin (parastas) la mormântul lui Avram Iancu, oficiat de Mitropolitul Ardealului Nicolae.

Discursuri: Mitropolitul Ardealului Dr. Nicolae Bălan, Ministrul cultelor și artelor d-l Alex Lăpedatu și un delegat al tinerimei universitare din Transilvania.

2. 12—1. Masa oficială. Cuvântarea d-lui președinte al Consiliului de Miniștri și răspunsul Majestății Sale Regelui.

Pe câmpul dinaintea cimitirului se dă pomană și se țin cuvântări ocazionale pe grupuri, de un ardelean, un bucovinean, un basarabean, muntean și un moldovean.

3. Ora 1¹/₂—4¹/₂. Drumul dela Țebea la Câmpeni cu scurte opriri la Brad și Abrud.

c) La Câmpeni.

1. Ora 4¹/₂. Primirea Majestății Sale Regelui și a Familiei Regale.

2. Ora 5¹/₂. — 7. Ședința festivă a Asociațiunii pentru comemorarea lui Avram Iancu, prezidată de Rege cu următorul program:

Salutul prezidentului Asociațiunii.

Răspunsul suveranului.

Conferința d-lui Dr. Silviu Dragomir, profesor la Universitatea din Cluj, despre Avram Iancu.

Cuvântările omagiale ale Mitropolitului Primat Dr. Miron Cristea, Mitropolitul Blajului Dr. Vasile Suciș și delegatul Academiei Române.

Cuvântul de încheiere și mulțumire a prezidentului Asociațiunii.

3. Ora 9—11. Reprezentarea piesei „Doamna Munților”, (episod din revoluția dela 1848 în Munții Apuseni) de I. U. Soricu, prin artiștii Teatrului Național dela București.

Ziua IV-a: Luni, în 1 Septemvrie.**Pe Muntele Găina și la Vidra.**

1. Ora 8. Plecarea dela Câmpeni la Vidra.

2. Ora 9—11. Urcarea (călare și pe jos) pe vârful Muntelui Găina.

3. Ora 11¹/₂—2. Sfințirea crucii comemorative prin protopopolul locului, părintele Iosif Gomboș.

Conferirea numelui de „Avram Iancu” Batalionului de munte din Abrud. citirea decretului regal și cuvântarea Ministrului de Războiu General Mardărescu și răspunsul Regelui.

Masă câmpenească și serbare populară

4. Orele 2—4. Coborârea la Vidra, la casa Iancului.

5. Ora 4—5. Inaugurarea muzeului „Avram Iancu” serviciul divin oficiat de episcopul Clujului Nicolae Ivan. Cuvântarea Episcopului și a Prezidentului Asociațiunii.

6. Ora 5—6 Intoarcerea la Câmpeni.

7. Ora 6—8. Drumul dela Câmpeni la Turda.

Ziua a V-a: Marți, în 2 Septemvrie.**La Cluj.**

1. Ora 10¹/₂ Recepția Regelui și a familiei regale.

2. Ora 11—12. Omagiile reprezentanților autorităților, confesiunilor și diferitelor corporațiuni în localul Prefecturii.

3. Ora 12—12¹/₂. Serviciul divin oficiat de Episcopul Clujului la locul rezervat pentru ridicarea statuei lui Avram Iancu.

4. Ora 12¹/₂ Revista militară.

5. Ora 1¹/₂. Masă oficială.

6. Ora 3. Plecarea Majestății Sale Regelui și a Familiei Regale.

Pentru orientarea onoratului public ținem să observăm, că între Baia-de-Criș (Țebea) și Abrud-Câmpeni nu există legătură cu calea ferată, ci transportarea se poate face numai prin vehicule, în cazul de față numai cu automobile, fiindcă trăsuri nici nu se află decât numai în număr minimal și apoi cu trăsura ar necesita călătoria 6 oare.

Deci cei ce nu pot uză de automobile nu vor putea lua parte și la serbările dela Țebea și la cele din Câmpeni și Vidra.

Publicul va trebui deci să aleagă. Uni vor lua parte la serbările din Baia-de-Criș și Țebea alții la acelea din Câmpeni și iarăși alții la acelea din Cluj.

Comitetul va încerca tot posibilul pentru angajarea de autobuse între Țebea, Câmpeni și Vidra, cu prețuri moderate. Și în acest caz însă numărul persoanelor, cari vor putea fi transportate, va fi foarte redus. Aviz va urma mai târziu.

Muntele Găina nu se poate urca, decât călare ori pe jos, iară comunicația între Câmpeni și Vidra, de unde se urcă Muntele, iarăși nu se poate face, decât cu automobile ori cu trăsuri.

La Baia-de-Criș (Țebea și Brad) se poate călători cu trenul prin Arad. Recomandăm ca doritorii de a participa, să fie în Arad Sâmbătă (în 30 August) dimineața la orele 7, de unde pleacă spre Baia-de-Criș mai multe trenuri, începând cu orele 7 09 dimineața. La garile din Baia-de-Criș și Brad oaspeții vor fi așteptați de către delegații comitetelor de aranjare și vor fi încartiruiți în Baia-de-Criș, Țebea, Brad și Rîșca. Toate aceste localități au locuitori puțini și astfel confortul va lăsa mult de dorit.

Duminică, în 31 August, des de dimineață va

pleca din Arad și unul ori două trenuri speciale. Itinerarul acestor trenuri se va publica mai târziu.

Cu automobilul calea cea mai apropiată la Tebea este prin Deva—Brad, ori prin Alba-Iulia, Zlatna și Abrud. Tot pe aici este accesul cel mai ușor cu automobilul și la Câmpeni—Vidra.

La Câmpeni se poate călători cu trenul dela Câmpia-Turzii (Ghiriș), care zace pe linia principală București—Cluj. Dela Câmpia-Turzii comunică dela fiecare tren al liniei principale un alt tren la Turda, de unde se face călătoria la Câmpeni—Abrud cu un tren îngust. Acest tren pleacă dela Turda spre Abrud zilnic la orele 6:30 și 11:45 înainte de amiază. În ziua de Duminecă, probabil, vor pleca des de dimineață dela Turda la Abrud și alte trenuri speciale. Avizul despre aceste trenuri se va da mai târziu.

În zilele din 28 August până în 3 Septembrie, toți călătorii, cari merg la serbări, vor beneficia, fără nici o altă legitimație, de o reducere de 75% a prețurilor.

Doritorii, cari vor să participe, se vor anunța cât mai curând posibil comitetelor de încartuire și anume pentru Baia-de-Criș și Tebea la adresa Dr. Nerva Oncu, avocat în Baia-de-Criș și pentru Câmpeni—Vidra la protopopul Iosif Gomboș, președinții comitetelor de aranjare.

Mulțimea, căreia nu i s'ar putea rezerva locuințe în Câmpeni și Abrud, va fi adăpostită în corturile militare dislocate în preajma Câmpenilor.

Din ședință comitetului central al Asociațiunii, ținută la Sibiu, în 18 August 1924.

V. Goldiș m. p. președinte.

Cercul religios „Mândruloc” la Ghioroc

Cercul religios Mândruloc la toate întrunirile s'a manifestat destul de bine. Activitatea lui a fost lăudată de toți. Imi *pare rău, că de data această* a scăpat o ocazie, unde trebuia să se împue. Fiind serbătoarea sf. Ilie prorocul la întrunire au luat parte numai preoții R. Vățian și N. Țandru, având în frunte ca esmis consistorial pe P. On. Domn protopr. Trăian Vățian.

Ghiorocul este o comună cu majoritate străină și cu 3 biserici: română ort., rom. cat. și calvină. Ar fi fost de tot potrivit dacă biserica română la una din cele mai însemnate întâmplări din viața ei, se putea arăta măcar pedinafară în condițiunile de biserică dominantă.

În parohia Ghioroc corporațiunile noua parohiale au *săvârșit un lucru* demn de toată lauda și care merită luarea aminte.

Atât edificiul sf. biserici cu toate gardurile dimprejur cât și casa parohială se aflau într'o stare de nesuferit. Nu din negligență, ci din lipsa mijloacelor. Credincioși puțini și săraci, iar biserica fără orie alt mijloc de venit. Parohul locului nici nu îndrăsnea parcă să aștepte vre-o grabnică îmbunătățire. Se vede însă, că Dumnezeu grijește de toate lucrurile Sale și dă gânduri bune oamenilor, cari vreau să înțeleagă.

La alegerea din iarnă, noul președ. al comitetului parohial dl Augustin Butariu a dăruit suma de 1000 lei pentru fondul de reparare al bisericii și casei parohiale și în ziua de alegere a legat de inima credincioșilor prezenți și mai ales a noilor membrii din comitet să-și pună toată dragostea ca casa lui Dumnezeu cu toate de pe lângă ea, să fie scoase cât mai în grabă din starea umilită, în care se găseau. Toți cei de față s'au arătat însuflețiți de lucrul ce se vor face în slujba Domnului. În primăvară comitetul parohial a hotărât apoi să se și apuce de lucru. S'au împărțit 6 colecte la domnii, Iuon Muntean notar comunal, Aug. Butariu, Kocsis, șef de gară, Teodor Leucuța comerciant, Teodor Butariu episcop și Pavel Dumitru șef de gară.

Atât străinii, cât și toți credincioșii s'au silit să contribuie după puterile lor. Îndeosebi stăruința domnului notar comunal a dat rezultate frumoase, încasând aproape 8000 lei, pentru corp. parohiale i-au arătat toată recunoștința. S'au aranjat apoi 2 petreceri, la cari încă s'au încasat sume frumoase. Din banii încuși s'a văruit și reparat edificiul bisericii pe dinlăuntru interior, asemenea s'a reparat pictura bisericii. S'au văpsit scaunele și aurit feșnicile mari, ușile altarului, chivotul și s'a văruit biserica pe dinafară. În locul gardurilor dărâpanate dimprejurul bisericii s'au făcut ziduri de cărămidă, s'a văruit și adus în rând casa parohială și școala confes. Și când s'a văzut dărnicia credincioșilor s'a cumpărat și un clopot de peste 2 măji. Cu un cuvânt unde este dragoste multă se pot face și lucruri frumoase.

În ziua sf. Ilie prorocul prin sfințire s'au pus de nou în slujba lui Dumnezeu toate cele efeptuite. Preș. cercului religios s'a grăbit cu toți credincioșii săi să împrumute o față și mai românească serbărilor din Ghioroc. Biserica înoită strălucea mândră, dar era de astădată prea mică pentru toți credincioșii, veniți să ia parte la praznic. A fost cu deosebire împunător cortegiul format la aducerea clopotului dela turnătorie. S'a oficiat apoi sfințirea bisericii și serviciul sf. liturghi. La priceastă P. On. D. protopr. Tr. Vățian a înflăcărat inimile credincioșilor prin o înălțătoare cuvântare despre casa lui Dumnezeu și despre datorințele credincioșilor față de ea. A lăudat nobi-

lele silințe ale ghirocanilor și le-a adus toată lauda, cerându-le răsplată dela Dzeu.

S'a oficiat apoi sfințirea clopotului, după care credincioșii au plecat adânc mângâiați de frumsețea slujbei și a rugăciunilor înălțate către Dumnezeu.

La orele 3 din turnul bisericii începe să răsună un nou glas, vestind cu glas tare, lucrul bun ce s'a făcut. Corporațiunile parohiale în frunte cu președinții lor preotul R. Vățian și dl Augustin Butariu, primească toată recunoștința.

Correspondent.

INFORMAȚIUNI.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința celor interesați, că *examele de admitere în Școala normală ort. română din Arad, se vor ține în zilele de 2, 3 și 4 Septembrie* și anume în 2 Sept. examenele în scris, iar în 2 și 3 examenele orale.

Examele de corigență și de diferență pentru cei ce trec din alte școli în clasele II—V. al școalei noastre vor avea loc în 5 și 6 Septembrie.

Inscrierile se vor face în zilele de 8—13 Sept. In 15 Sept. se vor începe cursurile.

*Direcțiunea Școlii normale
ort. rom. din Arad.*

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința celor interesați că *examele cu studenții particulari (cl. I—III.) dela Institutul teologic ort. român din Arad se vor ține în zilele de 4, 5 și 6 Sept. st. n. și anume în 4 Sept. orele 8—12, examenele în scris, în 5 și 6 cele orale.*

Examele de corigență și supletorii vor avea loc în 8—9 Sept. Inscrierile studenților regulați și particulari se vor face în zilele de 10—13 Sept.

Cursurile încep în 15 Sept.

*Direcțiunea institutului teologic
ort. rom. Arad.*

Viitorul sinod al bisericilor ortodoxe. care cinice cu aniversarea a 1600 ani dela primul Sinod ecumenic, se va ține în 1925, la sărbătoarea Cincizecime (Rusalii) la Ierusalim. Patriarhatul de Constantinopol a și trimis invitații în acest sens bisericilor ortodoxe, lămurind totodată împrejurările în care se ține acest sinod și de ce s'a preferit Ierusalimul.

Examen de absolvirea cursului inferior și superior în sesiunea Septembrie. Domnul Ministru al Instrucțiunii publice, având în vedere avizul Consiliului Permanent de Instrucțiune Nr. 1199 din Iuliu 1924 a decis, ca elevii și elevele, respinși la examenul de absolvirea cursului inferior și superior de liceu în sesiunea Iulie a. c. să se poată prezenta din nou la examenul de absolvire din sesiunea Septembrie a. c.

Elevii și elevele, respinși la examenul de ab-

solvirea cursului inferior și superior în sesiunea Septembrie a. c. se vor prezenta la examenul de absolvire în sesiunea Iunie 1925.

Concurs. Pentru ocuparea postului de preot misionar în parohia Iuangstown Ohio, din America s'a publicat concurs în „Telegraful Român”. Pot concura cei ce posedă cvalificație cerută pentru parohii de clasa primă.

Să cere să arate relațiile familiare, să poseadă cunoștința de limbi streine și că sunt stăpâni pe metodele de evanghelizare modernă.

Alesul ar putea fi încredințat și cu rezolvarea agendelor protoponești.

Cel ales primește leafă lunară de dolari 135 din cassa bisericii și taxele stolare uzitate. Fiind pe cale a se deschide și școală religioasă preotul religios o va conduce și pe aceasta pelângă un spor de leafă și locuință.

Cheltuielile de transportare le anticipă parohia și se vor replăti prin detragere din leafă în rate lunare de câte 10 dolari. Cererile de concurs se adresează Consistorului arhidiecezan.

O delegație de români din Banatul sârbesc la Belgrad. O delegație a partidului național român compusă din intelectuali, preoți și țărani din Bănat, a prezentat unui grup de 3 miniștri iugoslavi (ministrul de finanțe, ministrul de justiție și ministrul cultelor) desideratele românilor din Jugoslavia, cu privire la autonomia școlară și eclesiastică precum și la menținerea bunurilor municipale la distribuirea pamânturilor la agricultori.

Ei au cerut în special ca personalul didactic și bisericesc să poată fi adus din România.

Miniștrii au răspuns că, deși aceste cereri prezintă oarecare dificultăți, totuși ele se vor satisface.

Miniștrii au promis că vor face ca legea să fie respectată și vor împlini astfel dorința românilor exprimată de unul din delegați cu cuvintele: „dorim să fim tratați, din toate punctele de vedere așa cum sunt tratați și sârbli în România”.

A V I Z.

Cu onoare aduc la cunoștință onoratu-lui public și autorităților bisericești, că în Arad, str. Dorobanților Nr. 41 (școala confesională), am deschis un *birou tehnic de arhitectură; construiesc orice planuri de casă, școli și biserici* împreună cu devizele (preliminare) lor, mai departe execut colajonări de toffelul de lucrări de zidiri, și întreprind toffelul de lucrări tehnice, clădiri etc.

Cu stimă:

Teodor Cioban,
arhitect.

Prospect.

Dela „Căminul Studentesc“ al învățătorilor din județul Arad.

În Cămin se primesc elevi fără deosebire de naționalitate cari frecventează vre-o școală din Arad. Cererile de primire pentru anul 1924/25 cu: 1. ultimul certificat școlar 2. extras de botez 3. certificat medical, 4. buletin de revaccinare, 5. atestat de paupertate (acest numai pentru învățătorii din județul Arad cari recurg după favor) Rugărilor mai târziu intrate și netimbrate se vor respinge. Numai până la 31 August se mai pot însinua părinții elevilor din anul trecut cari doresc a-și reține locul și pentru viitor

Taxa de înscriere: 100 Lei taxa de întreținere: 8000 Lei anual și următoarele alimente: 120 kg. făină de pâine, 30 kg. făină nula, 100 cartofi, 10 kg. fasole 12 kg. unsoare curată de porc, 50 bucăți ouă proaspete, 5 kg. zahăr, 6 kg. ceapă.

Copiii de învățători vor solvi numai 500 Lei lunar și taxa de înscriere. Taxa copiilor de învățători va fi întregită din ajutor de stat.

Costul medicamentelor și a pagubelor facute, îl supoartă părinții.

Fiecare elev va aduce cu sine: 2 rânduri de haine bune (uniforma) în palton, 1 pardisiu, 2 perechi ghete și o pereche pantofi, 4 cerceafuri, 1 plapomă cu 2 fețe albe, 1 perină cu fețe albe, 6 cămeși de zi, 4 de noapte, 6 izmene, 6 ștergare, 12 batiste, 6 perechi ciorapi 4 servete, 1 pahar, perie de cap, de haine, 2 de ghete, de dinți 2 lacate. Săpunul de față și praful de dinți să nu lipsească.

Duna să permită numai în lunile: Decembrie, Ianuarie, și Februarie, încolo se interzice total. Albituri colorate nu se primesc.

Elevii nu au voie să țină la dânșii bani sau juvaericeale.

Elevi din nou intrați în cămin mai solvesc și costul tacâmului.

Profesori de specialitate vor prepara zilnic elevii atât în studii cât și în muzica instrumentală, aceasta din urmă pentru o taxă foarte redusă.

Alte informațiuni mai de aproape se primesc la direcțiunea căminului în Arad, Bulevardul Carol I. No. 66

Comitetul adm.

Nr. 25/924.

Convocător.

Onorații Frați în Domnul, preoți de orice treaptă și diaconi, de pe teritoriul Veneratului Consistor eparhial ort. român din Arad, sunt convocați prin aceasta la

Adunarea generală a Secției Arad

ca parte integrantă a Asociației „Andrei Șaguna“ a Clerului Mitropoliei ort. române din Ardeal, Banat, Crișana și Maramurăș, — pe ziua de **Marți în 27 August — 9 Septembrie a. c.** acî în Arad.

Adunarea se va începe în Biserica Catedrală la ora 7¹/₂, dim. cu serviciu divin în

sobor: Sf. Liturghie cu Chemarea Duhului Sfânt și predica (pr. Tr. Cibian).

Delibărările vor urma să se țină în *sala Internatului Diecezan de fete*, la ora 10 a. m. cu programul următor:

1. Cuvânt de deschidere din partea preșidentului Secției.

2. Constatarea membrilor prezenți.

3. Raportul secretarului despre activitatea Secției în ciclul precedent.

4. a) Conferență cu subiect (*O revindicare justă*), bisericesc (prot. Givulescu);

b) „Catehizarea în școlile primare“ (pr. N. Crășmariu).

5. Raportul casierului despre încassarile dela membri.

6. Propuneri.

Eventuale propuneri vor trebui înaintate în scris preșidentului Secției cel puțin cu 24 ore mai înainte de terminul Adunării.

Membrii Comitetului Secției sunt convocați la ședință pe ziua de **26 August — 8 Septembrie a. c. ora 4 p. m.**

Onor. Preoțime este invitată să se prezinte în preziua adunării Secției la o conferență prealabilă, ce se va ține în sala seminarială la ora 6 seara.

Participanții să anunțe cu 8 zile înainte preotului Ioan Ardelean, Micălaca, pentru cartuire.

Dat în ședința de Comitet a Secției Arad, la 10/23 Iunie 1924.

Prot. Ioan Georgia,
president.

Pr. Dr. I. Felea,
secretar.

Nr. 75/1924. P. Duh. tract.

A v i z.

Din jos semnații duhovnici oficiali ad onoratei preoțime din tractul protop. Timișoara invităm întreaga preoțime tractuală, ca amăsurat ordinului în vigoare al preafnaltei stăpâniri bisericești diecezane să se prezinte Marți, la 13/26 August (Postul Adormirii Maicei Domnului) orele 7 a. m. în sf. biserică, protopresbiterală din Timișoara în scopul de a se prevede sobornicește cu S. S. Taine. Toate oficiile parohiale sunt rugate a comunica acest Aviz celorlalți frați preoți din parohiile localității lor; căci altă invitare specială nu se face. Participarea în corpore a întregii preoțime este obligatorie, iar absența trebuie să o justifice în decurs de 8 zile, deadreptul P. S. Sale Domnului Episcop diecezan.

Timișoara, la 30 Iulie (12 Aug.) 1924.

Gavriil Selegianu, Ioan Balta,
preoți, duhovnici tractuali.

CONCURSE.

Ad. Nr. 2831/1924.

Se publică concurs pentru doi bursieri la facultatea teologică din Cernăuți.

Una bursă e de 7200 lei anual.

Absolvenții de Liceu trebuie să aibă în testimoniu de maturitate notă din limba greacă.

Termnul de recurgere până la 24 August (6 Septembrie) 1924.

Arad, din ședința Consistorială a sen. bis. ținută în 1/14 Aug. 1924.

Consistorul ort. rom. din Arad.

—□—

1—2

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal pe lângă veteranul paroh din Izvin, Nicolae Dărăbanț în temeiul rezoluției Ven. Consistor din Arad Nr. 2072/1924 se publică și se repetă concurs cu termen de 30 zile dela apariția lui organul diecezan „Biserica și Școala“.

Venitele împreunate cu acest post, sunt:

1. 1/2 din sesiunea parohială.
2. 1/2 din intra și extravilanul dela Nr. casei 271.
3. Intregirea dotației dela Stat, care i-se va asemna în calitate de capelan.
4. 1/2 din venitele stolare.

Intregirea dotației, pe care o beneficiază preotul, rămâne în folosința acestuia în întregime.

Capelanul, care va fi ales, va avea să îndeplinească toate agendele legate de parohia preotului, va avea să supoarte 1/2 din sarcinile publice, să catihizeze la școlile din loc și să se îngrijască însuși de locuință.

Parohia este de cl. I. Pot reflecta însă și recurenți cu cvalificație preotească de cl. II., întrucât nu se va prezenta nici unul de cl. I.

Doritorii de a ocupa acest post, au să dovedească, întrucât sunt din altă dieceză, că posed consimțământul P. S. Sale Dlui Episcop diecezan de a putea reflecta la această parohie.

Sunt în urmă poftiți, ca în termenul concursual să se prezinte în cutare Duminecă, ori serbătoare în sf. biserică ort. română din Izvin spre a-și arăta desteritatea în cele rituale și în oratorie.

Petițiunile ajustate cu documentele prevăzute în Regulamentul pentru parohii, adresate Comitetului parohial din Izvin, să se încinșteze în termenul concursual oficiului protop. ort. român din Timișoara.

Din ședința comitetului parohial, ținută în Izvin, la 7/20 Iulie 1924.

În conțelegere cu: *Dr. P. Țiucra*, protopop.

—□—

1—3

Pentru întregirea vacantului post de preot-paroh din parohia Bara, tractul Belințului, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

- 1 Usufructul unei serii de pământ, arător, parte fânaț.
- 2 Usufructul unui intravilan parohial de trel pătrare jugări.
- 3 Stolele legale și
- 4 Retribuția dela stat.

Parohia de cl. I., dar cu înaltă încuviințare consistorială, se admit și concurenți cu cvalificație de cl. a II.

Alesul va purta sarcinile publice după sesie și după intravilan.

De asemenea se obligă, ca fără altă renumerație să catihizeze școlarii ortodoxi români din parohie. Doritorii de a reflecta la acest post, pe lângă respectarea §-lui 33 din Regulamentul pentru parohii, au să dovedească:

- a) Că posed cvalificația poftită de concluz, sinod. eparh. de sub Nr. 84/1910 și
- b) Că întrunesc condițiile concursuale.

Reflectanții au să dovedească șeful tractual, când cer voe să se prezenteze în parohie că întrunesc aceste condiții.

Întrucât sunt din alte dieceze, trebuie să ceară în persoană binecuvântarea P. S. D. Episcop diecezan de a putea concura.

Reflectanții sunt poftiți, că în termenul concursual, într'o Duminecă ori într'o sărbătoare să se prezinte în s. biserică din Bara, spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic, eventual în slujire și în oratorie.

Petițiile se adresează comitetului parohial, dar să trimit protopresbiterul tractual în Belinț, județul Timiș-Torontal, se înțalege în termenul concursual.

Comitetul parohial.

În înțelegere cu mine: *Gherasim Sârbu* protopres.

—□—

2—3

Conform rez. V. Cons. Nr. 2128/924. Pentru îndeplinirea parohiei a doua din Bârsa, se publică concurs cu termen de 30 zile.

Dotație: 1. Sesia beneficiată de fostul preot, 13 jug. arător 14 jug. fânaț la deal.

2. O grădină parohială.
3. Bir și stole legale.
4. Intregire dela Stat.

Alesul va catehiza fără altă dotație Va plăti dările publice după sesie și grădina par.

Parohia e de clasa II. Reflectanții să-și nainteze documentele oficiului prot. din Buteni ținând cont de dispozițiile regulamentului, iar cei din alte dieceze pe lângă literele demisionale vor acluda la petiit dovadă despre consentimentul Episcopului nostru diecezan spre a putea reflecta la aceasta parohie.

F. Roxin protopop.

—□—

2—3

Licitațiune minuendă.

Pe baza rezoluției Ven. Consistor diecezan de sub Nr. 2541/924 se escrie licitație minuendă pentru acoperirea și repararea externă, a bisericei ort. rom. din Tauț, cu materialul dat de paroh. — pe ziua de 15/28 August a. c. Ad. Născ. de Dzeu — la oarele 3 d. a. Prețul esclămării e 26.128 Lei.

Reflectanți își vor înainta ofertele în scris alăturând 10% în bani gata s'au hârtii de valoare din suma esclămării. Comitetul parohial își rezervă dreptul a preda lucrarea acelu întreprinzător, în care va avea mai mare încredere și nu rebonifică spesele de călătorie.

Condițiile speciale, planul și devizul speselor de reparare se pot vedea la of. paroh. ort. rom. din Tauț (jud. Arad) în fiecare zi.

Tauț, 2/15 Aug. 1924.

Comitetul parohial.

Redactor responsabil: **SIMION STANA** asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.